

DE SLAG OM CHORA

EEN RECONSTRUCTIE

TARIN KOWT - Nu de rook rondom Chora letterlijk en figuurlijk is opgetrokken, kan voorzichtig de balans worden opgemaakt. Een reconstructie vanuit Uruzgan.

TEKST: GIAN SANTEGOEDS
FOTO'S: GERBEN VAN ES

Het strategisch belangrijke Chora staat al langere tijd in de belangstelling van de *Opposing Militant Forces* (Taliban en aanhang). De herovering van politiepost Kala Kala door OMF-strijders op 26 april vormt daarvan het eerste zichtbare teken. Uiteindelijk doel is het innemen van het *Chora District Center*, in de volksmond ook wel 'White Compound' genoemd. Zo ver komt het echter niet, want de Afghaanse Nationale Politie (ANP) weet de post met hulp van Nederlandse Task Force-eenheden terug te veroveren.

De ISAF-leiding besluit vanaf dat moment om constant aanwezig te blijven in Chora, met een compagnie van 13 Infanteriebataljon. In deze tijd komt er veel van de grond in en rond het stadje. De banden met de stamoudsten worden aangehaald, er

wordt veel geïnvesteerd in kleine projecten. De permanente aanwezigheid sterkt het vertrouwen van de bevolking.

IN LICHTERLAAIE

In de ochtend van 16 juni zetten de OMF een massale aanval in op de ANP-posten in de omgeving van Chora. De eerste meldingen geven aan dat er zestig tot zeventig strijders bij zijn betrokken. Omstreeks 05:30 uur liggen alle posten onder vuur. De Aghaanse politie wordt waar mogelijk ondersteund door Apache gevechtshelikopters, een A-10 aanvalsvliegtuig, de Pantserhouwitser en *Task Force* eenheden. De OMF voeren de druk verder op; dit resulteert in treffer van een 82 mm mortier op een Patria. Niemand raakt gewond, het pantserwielvoertuig loopt slechts lichte schade op. Nederlandse F-16's vliegen die dag in totaal acht sorties. Daarbij zijn meerdere lasergeleide bommen afgeworpen. Dit alles op aanwijzing van de *forward air controller* op de grond.

De gevechten tussen de *Task Force Uruzgan* en de Aghaanse veiligheidstroepen aan de ene en de OMF aan de andere kant worden vanaf dat moment heviger. Om 14.00 uur komt de melding binnen dat vele vijandelijke strijders zijn uitgeschakeld. Ander-

half uur later meldt het *battle group* commando op Chora dat de politiepost Sarab ten oosten van de regio is overmeesterd door de OMF. Hij staat in lichterlaaie en alle agenten zijn vermoord. De ANP-posities ten westen van Chora houden voorlopig stand, maar ondertussen dringt een grote OMF-macht het oord binnen. Al snel ontwikkelen zich straatgevechten tussen hen en de Nederlanders, die worden gesteund door militairen van het Afghaanse nationale leger. Vroeg in de avond meldt kapitein Larry, de lokale commandant in Chora, zich bij *battle group* commandant luitenant-kolonel Rob Querido met de vraag wat "het behoud van Chora waard is." De situatie rond het districtscentrum verslechtert zo snel dat de *task force* troepen op dat moment nog slechts een klein gebied onder controle hebben. Hoewel alles erop wijst dat OMF zware verliezen lijden, lijken ze niet van plan het offensief te staken. Mannelijke bewoners van de quala's die in hun handen vallen, worden ofwel vermoord ofwel met het geweer tegen het hoofd gedwongen om aan hun zijde mee te vechten.

WEGGAAN OF BLIJVEN

Gouverneur Mumib en de politiecommandant hebben op dat

Het Nederlandse F-16 Detachement kwam op volle sterkte te hulp. Foto: Richard Frigge

Grote foto: Vanaf Tarin Kowt leverde een pantserhouwitser ondersteuning bij de slag om Chora.

Apaches leveren vuursteun en verrichten verkenningsoptochten. Foto: Richard Frigge

Links: Manschappen van 42 Bataljon Limburgse jagers doorzoeken samen met Afghaanse militairen in Seyyedan een Quala (leefgemeenschap). Er werden twee AK-47 geweren en drie handgranaten in beslag genomen.

moment al hun beschikbare middelen ingezet. De gouverneur doet via het PRT een beroep op de TFU-commandant. De keuze is duidelijk: Chora verlaten of maximaal gevechtskracht ontwikkelen. De ernst van de melding door kapitein Larry, het gevaar voor eigen en Afghaanse veiligheidstroepen alsmede de bevolking van Chora, plus de invallende duisternis vragen om een snelle besluitvorming.

Weggaan laat de bewoners van Chora over aan de grillen van de OMF. Moord en verkrachting kunnen hierbij niet worden uitgesloten. De Afghaanse bevolking zal bij terugtrekking bovendien het vertrouwen in de *task force* razendsnel verliezen. Daarnaast krijgt de Taliban zo een grote overwinning in de schoot geworpen, die een morele oppepper van jewelste zou vormen.

De commandant TFU besluit te blijven en alle beschikbare middelen in te zetten om Chora te verdedigen en de OMF te verdrij-

ven. De kans op 'nevenschade' wordt zo klein mogelijk gehouden door alle politieposten west van Chora los te laten en het personeel naar het stadje terug te trekken. De commandant *Regional Command South* en de CDS worden geïnformeerd over het besluit om Chora te verdedigen. Zij spreken hun steun uit. Op dat moment heeft *battle group* commandant luitenant-kolonel Rob Querido op Kamp Holland een reserve samengesteld: uit twee pelotons van de Bravocompagnie en een aantal Afghaanse militieën onder leiding van een voormalige ANP-commandant. Querido gaat zelf mee om de reserve aan te voeren. Hij ziet bij aankomst dat de luchtsteun - afkomstig van diverse ISAF-eenheden waaronder F-18's, F-15's, A-10's en B-1's - effect sorteert. Toch wordt de hele nacht en de zondag daarop ten zuiden (door de Bravocompagnie van 42 Bataljon Limburgse Jagers), oosten (het ver-

kenningspeloton van 42 BJ en ANP-commandant Toor Abdullah) en noordwesten (verkenners van 103 'Recce' en de 'Stoters' van 13 Infanteriebataljon onder leiding van kapitein Larry) van Chora zwaar gevochten om het gebied te ontzetten. Apaches hangen continu boven het slagveld en wisselen elkaar constant af. Ook nu komen de Nederlandse F-16's in actie.

GEVECHTSPAUZE

De voorlopig laatste gevechten vinden op maandagochtend plaats. Hierbij laat sergeant-majoor Jos Leunissen het leven. Daarna wordt het even rustig. Boven Chora hangen die dag tegelijkertijd zes Nederlandse F-16's, de volledige capaciteit. De jachtbommenwerpers kunnen zien waar de vijand zich bevindt en die op aangeven van de grondeenheden aangrijpen. De OMF zijn zwaar getroffen en hebben tijd nodig om te hergroeperen. Overste Querido benut de

gevechtspauze om terug te gaan naar Tarin Kowt en daar een al voorgerekookt aanvalsplan te bespreken. Hij weet dat de tijd dringt. De mannen en vrouwen van de *battle group* beginnen aan het eind van hun Latijn te raken. Nederlandse Chinooks vliegen nieuwe munitievoorraden in. Op *White Compound* leveren ze munitie voor de ANA af. Zonder deze bevoorrading - die ook dat weekend in het heetst van de strijd was uitgevoerd, ondersteund door Apaches - had de operatie geen doorgang kunnen vinden. De bemanningen van de transporthelikopters zien de versterkingspelotons die op weg zijn naar Chora naar ze zwaaien. Ze nemen ook een vluchtelingenstroom van zo'n 150 mensen waar. Vooral vrouwen en kinderen. Die hebben alles wat ze

mee konden nemen in hun armen of op ezeltjes gebonden.

TEGENAANVAL

In de loop van maandag gaat Querido naar boven om zijn ondercommandanten in te seinen en de troepen te mobiliseren. Hij heeft intussen een extra peloton (Charlie) uit Deh Rawod opgetrommeld om de aanval te ondersteunen. De Nederlanders formeren zich in een noord-zuidas vanaf het *Chora District Center* tot aan de 'dash' (steppachtige woestijn) in de Dorafshanregio. Het is de bedoeling dat de militairen van het Afghaanse leger via een oost-westas voorwaarts gaan.

Op dinsdagochtend 10.00 uur staan Stoters, Limburgse Jagers, verkenners en Afghaanse militairen aan de startlijn voor een

groot tegenoffensief. Omstreeks 18.00 uur zijn de laatste OMF-strijders teruggedrongen ten westen van de politieposten Kala Kala en Niazi. De militieën hebben op succesvolle wijze het oostelijk deel voor hun rekening genomen. Chora is gered. Vele aanvallers zijn uitgeschakeld, onder wie kopstuk Mullah Mutalib. Ondertussen komen de eerste meldingen vanuit de bevolking binnen over moordpartijen door de Taliban. Hoeveel burger-slachtoffers de gevechten hebben geëist, is nog steeds niet duidelijk. Wel dat de inwoners van Chora na het optrekken van de kruiddampen de draad van het alledaagse leven opvallend snel weer oppakken. Aan verkracht ontbreekt het de Afghanen niet.●

Aankomst op Eindhoven van de tijdens de gevechten omgekomen sergeant-majoor Jos Leunissen. Foto: Jeroen Liebers